

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **N. B.**
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Jiřím Špeldou
sídlem Šafaříkova 666/9, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2018, č. j. OAM-328/ZA-ZA11-
ZA08-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, se přiznává odměna za zastupování žalobce a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce namítl porušení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nepřihlédl ke všem okolnostem případu, § 14a zákona o azylu, neboť žalobce je v domovské zemi vážně ohrožen na životě, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť správní orgán nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo – správní orgán nezkoumal, zda žalobce má reálnou možnost domáhat se ochrany státních orgánů v zemi původu, a § 68 odst. 3 správního řádu – správní orgán v odůvodnění neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu.
3. Konkrétně žalobce uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu podal z obavy před výhrůžkami a napadáním ve své domovské zemi; účastnil se organizace voleb, pročež čelil problémům s policejními složkami státu. Poukázal na informace o zemi původu, zejména zprávu organizace Human Rights Watch o stavu lidských práv v Gruzii ze dne 12. 1. 2017, která uvádí, že Gruzie nemá nezávislý účinný mechanismus pro vyšetřování trestných činů spáchaných donucovacími orgány. Poukázal dále na zprávu organizace GYLA (asociace mladých právníků), která obsahuje analýzu případů týkajících se údajného mučení a špatného zacházení ze strany orgánů veřejné moci.
4. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

5. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že žaloba postrádá uvedení skutkových důvodů, a nesplňuje tak náležitost podle § 71 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), proto navrhl její odmítnutí.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud se předně zabýval formálními náležitostmi žaloby, konkrétně tím, zda splňuje náležitost podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy zda obsahuje žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadený výrok rozhodnutí za nezákonný. Dospěl k závěru, že žaloba je věcně projednatelná, neboť žalobce se mimo obecných odkazů na ustanovení správního řádu, která měla být porušena, výslovně dovolává konkrétních skutkových důvodů (srov. body 2. a 3. výše); tvrdí-li žalovaný opak, nelze tomu přisvědčit. Krajský soud tedy přistoupil k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
7. Žaloba není důvodná.
8. Krajský soud na úvod zdůrazňuje, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. „Kvalita“ žaloby tak předurčuje i míru podrobnosti soudního přezkumu napadeného správního rozhodnutí, není totiž úkolem soudu, aby za žalobce domýšlel jeho argumentaci. V nyní posuzované věci žalobce podal žalobu, která je formulována velmi stručně. V žalobě obsažené námitky v průběhu soudního řízení nijak nerozvedl, byť mu krajský soud k ochraně jeho práv ustanovil zástupce (zástupce dle svého sdělení soudu žalobu nijak nedoplňoval, neboť mu k tomu žalobce neposkytl nezbytnou součinnost).

9. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobce přicestoval do ČR dne 13. 4. 2018. V letech 2015–2017 pobýval žalobce v Německu, Belgii, Švédsku a na Islandu, všude požádal o mezinárodní ochranu. V květnu 2016 v Německu a v prosinci 2017 v Belgii vzal zpět své žádosti a dobrovolně odcestoval zpět do Gruzie. V letech 2013–2015 mu byla udělována víza v různých evropských státech (Nizozemsko, Řecko, Polsko).
10. Z výpovědi žalobce v rámci pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu vyplynulo, že jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl problémy s policií a problémy se sousedem – podnikatelem. Soused chce žalobce připravit o jeho nemovitý majetek, naléhá na něj, aby mu nemovitost za nevýhodných podmínek převedl, a v souvislosti s tím mu vyhrožuje. U bezpečnostních složek se ochrany nedovolal, neboť místní policie je zkorumpovaná a sympatizuje s politickou stranou, jíž je podnikatel, který měl žalobci vyhrožovat, členem (Gruzínský sen). Žalobce sám byl členem politické strany Sjedenocené národní hnutí.
11. Teprve v žalobě pak uvedl, že se účastnil organizace voleb, pročez měl problémy s bezpečnostními složkami. Tyto problémy však nijak nespecifikoval – neuvedl konkrétní incidenty anebo skutečnosti, které by zakládaly důvodnost obav do budoucna. Omezil se pouze na obecné odkazy na zprávy o situaci v zemi původu, aniž by tvrdil, jak konkrétně lze tyto obecné informace vztahovat na jeho situaci.
12. Mezinárodní ochranu lze poskytnout buď ve formě azylu, nebo doplňkové ochrany. Důvody pro poskytnutí první ze zmíněných forem mezinárodní ochrany jsou stanoveny především v § 12 zákona o azylu, podle něž se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. Krajský soud je toho názoru, že žalobcem uváděné skutečnosti neumožňují učinit závěr, že by byl v zemi svého původu pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, případně že má odůvodněný strach z pronásledování z některého z důvodů vyjmenovaných v § 12 písm. b) zákona o azylu. Nic nesvědčí tomu, že by žalobcem popisované obtíže a „pronásledování“ ze strany soukromé osoby, pakliže k němu skutečně docházelo, nějak souviselo s jeho členstvím v politické straně Sjedenocené národní hnutí. Naopak z jeho tvrzení vyplývá, že toto „pronásledování“ mělo mít důvody ryze majetkové povahy. Z tvrzení žalobce se pak nejeví, že by vyvinul přiměřenou a skutečně účinnou snahu řešit svou situaci prostřednictvím místních orgánů veřejné moci, ať již policejních složek, správních orgánů nebo soudu. Skutečnost, že takové mechanismy v Gruzii existují a fungují, vyplývá ze zpráv o zemi původu, které v rámci správního řízení opatřil žalovaný a v odůvodnění svého rozhodnutí se jimi podrobně zabýval (zejm. se jedná o zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR z 2. 1. 2018). Z některých podkladů, které jsou součástí správního spisu (zpráva Human Rights Watch z 18. 1. 2018), sice vyplývá, že Gruzie nemá nezávislý výkonný mechanismus pro vyšetřování případů porušení lidských práv příslušníky orgánů pověřených vymáháním zákonnosti, avšak žalobce se v souvislosti s konkrétním jednáním osoby, která ho měla

pronásledovat, na policii ani neobrátil. Jeho přesvědčení, že by bezpečnostní složky v jeho konkrétním případě nepostupovaly v souladu se zákonem a porušovaly tak jeho základního práva, se jeví jako spekulativní.

14. V řízení o udělení mezinárodní ochrany, pokud jde o prokazování skutečnosti, že je žadatel pronásledován z politických důvodů, postačí, pokud žadatel o udělení azylu (mezinárodní ochrany) své pronásledování prokáže vlastní věrohodnou výpověď; pochybuje-li správní orgán o její věrohodnosti, je na něm, aby zajistil důkazy, které věrohodnost výpovědi vyvrátí či zpochybní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Žalobce ve správním řízení uváděl skutečnosti spíše soukromoprávní povahy, popisoval obtíže nemající politický podtext. Tvrzení žalobce, že policejní orgány by mu neposkytly ochranu proto, že policie sympatizuje se stejnou politickou stranou jako podnikatel, který na něj měl činit nátlak v souvislosti s prodejem pozemku, se nejeví jako věrohodné. Kromě toho se i navzdory těmto obtížím žalobce dobrovolně vracel do Gruzie; evidentně tedy jakékoli nebezpečí, pokud vůbec existovalo, nevnímal jako natolik intenzivní, aby bylo způsobilé odradit jej od návratu do vlasti. Následně žalobce uplatnil v žalobě pouze v obecné rovině tvrzení o účasti na organizaci voleb a o následných problémech s policií; i toto tvrzení se vzhledem k novosti a odlišnosti od toho, o čem žalobce hovořil ve správním řízení, jeví jako účelové a nevěrohodné.
15. Žalovaným opatřené zprávy o situaci v zemi původu vyvrací žalobcem vyjadřované přesvědčení, že by v údajném sporu se svým sousedem nenašel zastání u místních orgánů veřejné moci. Žalovaný přilehavě poukázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž neučinil-li žalobce žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003). Výjimečně sice mohou nastat i situace, kdy není možné nebo účelné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby podmínka nemožnosti ochrany vlastní země mohla být považována za splněnou (viz např. rozsudky ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007 - 129, a ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009 - 51). Nic však nesvědčí tomu, že by právě taková výjimečná situace nastala v nyní posuzované věci.
16. Nebylo zjištěno, že by žalobce byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani nebylo zjištěno, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu; nebyly tak naplněny důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.
17. Důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu nebyly v řízení zjištěny, ani nebyly žalobcem uplatňovány.
18. Žalobce se dále dovolával udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť mu dle jeho tvrzení hrozí vážná újma v podobě vážného ohrožení na životě [§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Z důvodů shora uvedených dospěl krajský soud shodně s žalovaným k závěru, že vážná újma v podobě případu uvedeného v § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu žalobci nehrozí, resp. neexistuje zde tzv. „reálné nebezpečí“ této újmy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82). Jak již bylo řečeno shora, z podkladů, shromážděných ve správním spise vyplývá, že

v Gruzii existují funkční státní orgány i bezpečnostní složky, u nichž lze reálně využít mechanismy, jimiž se může žalobce dovolat ochrany, bude-li toho potřebovat. V podrobnostech odkazuje soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se ztotožňuje.

19. Z uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný správně rozhodl, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
20. Správní orgán nezjistil ani skutečnosti, odůvodňující udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu; ostatně žalobce se takových skutečností ani nedovolával a z obsahu správního spisu je nezjistil ani krajský soud. Proto i rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu je třeba považovat za zákonné.
21. Pokud jde o námitky žalobce směřující k porušení procesních ustanovení správního řádu (§ 2 odst. 4, § 50 odst. 4, a § 68 odst. 3), krajský soud shledal tyto námitky neopodstatněnými. Žalovaný shromáždil podklady pro vydání rozhodnutí v rozsahu dostatečném pro jeho rozhodnutí; z těchto podkladů pak vyplývá stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Krajský soud neshledává žádný rozpor s veřejným zájmem, ostatně žalobce v tomto směru ani nic konkrétního netvrdil. Jednotlivé shromážděné podklady pak správní orgán důkazně vyhodnotil, přičemž výsledky tohoto hodnocení přesvědčivě a srozumitelně popsal v odůvodnění rozhodnutí, vše v kontextu s výpovědí a argumenty žalobce. Srozumitelně pak uvedl úvahy, které jej vedly k vydání negativního rozhodnutí. Zabýval se přitom i možností žalobce domáhat se ochrany v zemi původu, tuto možnost na základě shromážděných zpráv vyhodnotil jako reálnou. Krajský soud tak neshledal porušení procesních ustanovení správního řádu.

V. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
24. Soud žalobci ustanovil zástupce, advokáta JUDr. Ing. Jiřího Špeldu; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Výše odměny advokáta zahrnuje náhradu nákladů právní služby poskytnuté uvedeným zástupcem za 1 úkon ve výši 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení), včetně paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává odměna za zastupování žalobce a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu krajského soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 30. prosince 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce